

QURILISH PUDRATI SHARTNOMASIDA TARAFLARNING SHARTNOMAVIY MAJBURIYATLARI

Merganova Nasiba Omon qizi

Termiz Davlat Universiteti

Yuridik Fakulteti 2-bosqich talabasi

Annotatsiya : *Mazkur maqolada bugungi kunda qurilish shartnomasini amaliyotda qo'llash doirasi kengayib borayotganligi sababli shartnomani tuzish tartibi bo'yicha so'z boradi . Shuningdek , loyiha hujjatlari taraflarning huquq va majburiyatlari pudratchi va buyurtmachining javobgarligini qo'llash asosida tahlil qilinadi .*

Kalit so'zlar : *Qurilish pudrati shartnomasi , pudratchi , yordamchi pudratchi , buyurtmachi , loyiha-smeta hujjatlari , taraflarning huquq va majburiyatlari , shartnoma bo'yicha javobgarlik .*

Pudrat tizimida qurilish pudrati shartnomasi muhim o'rin tutadi . Ayniqsa bugungi rivojlanib borayotgan kunda yangi binolarning qurilayotganligi qurilish pudrati shartnomasini amaliyotda qo'llash doirasini kengayishiga olib kelyapti . Shu sababli ham kelgusida shartnoma taraflari o'rtasida nizo kelib chiqqanida uni to'g'ri hal qilish uchun shartnomani to'g'ri tuzilganligi muhim hisoblanadi .

Buyurtmachi bilan bosh pudratchi qurilishning barcha hajmi yuzasidan umumiy pudrat shartnomasi tuzadilar va o'zaro imzo qo'yib tasdiqlangan shartnoma uning taraflari uchun tegishli huquqiy oqibatni keltirib chiqaradi . Tomonlarning qonunchilikda belgilangan huquq va majburiyatlarini ko'rib chiqamiz .

Fuqarolik kodeksining 631-moddasiga ko'ra , bosh pudratchi shartnomada ko'rsatilgan barcha qurilish ishlarini bajarish uchun javobgarlikni o'z zimmasiga oladi . Ba'zi hollarda qurilish ishlari bir yildan oshiq muddatga cho'zilishi mumkin va bu muddat ichida qurib bitkazilmagan yoki buyurtmachiga topshirilmagan obekt shikastlanishi mumkin . Xo'sh , bunday vaziyatlarda obektga yetkazilgan zarar uchun javobgarlik kimning bo'ynida bo'ladi . Tomonlardan qay biri uning xavfsizligini ta'minlab beradi ?

Bunday vaziyatlarda pudratchi qurilish ishlari sug'urtasini amalga oshirishga litsenzyasi bo'lgan yuridik shaxslar bilan o'z hisobidan sug'urta shartnomasini tuzishlari mumkin . Pudrat obektining tasodifan nobud bo'lishi yokida shikastlanishi xavfi pudratchining zimmasida bo'lishini hisobga oladigan bo'lsak , qurilish obektini sug'urtalashdan pudratchi ham yetarlicha manfaatdor bo'ladi . Buni muammoli vaziyatni ko'rib chiqish bilan tahlil qilsak .

MUAMMOLI VAZIYAT

“ Eldor “ xususiy qurilish firmasi bilan “ E'zoz “ buyurtmachi tashkilot o'rtasida qurilish pudrati shartnomasi tuzildi . Ushbu shartnomaning 3- bandiga ko'ra go'zallik saloni binosini qurishga kelishilgan . Shartnomaning 4.2 bandida nazarda tutilgan ob'ektni pudratchi o'z hisobidan sug'urtalashi sharti belgilangan . Biroq pudratchi ushbu shartnomaviy majburiyatni bajarmadi . Qurilish tugallanmasdan sug'urta hodisasi yuz berdi . “ E'zoz “

buyurtmachi tashkilot pudratchi o'z sug'urtalashga oid majburiyatini bajarmaganligi uchun xo'jalik sudiga shikoyat bilan murojaat qildi .

Mazkur vaziyatga huquqiy baho bering . Bunday holda sud qanday qaror qabul qilishi lozim .

Ushbu vaziyatda “ E'zoz “ buyurtmachi tashkilotining arizasi qanoatlantiriladi . Ya'ni Fuqarolik kodeksining 667-moddasida belgilanishicha obekt buyurtmachi qabul qilib olgunicha uning tasodifan shikastlanish va nobud bo'lish xavfi pudratchi zimmasida bo'ladi . Pudratchi qurilish ishlarini olib borar ekan obektning shikastlanish xavfiga qarshi sug'urta shartnomasini tuzishi kerak edi . FKning 669-moddasining 1-qismida ko'rsatilishicha , “ agar shartnomada taraflar boshqacha tartib va shartlarni belgilab qo'ygan bo'lmasalar , shartnomada nazarda tutilgan ob'ektni yoki ishlar majmuini pudratchi o'z hisobidan sug'urtalashi shart “ .

Buyurtmachining ham bir nechta majburiyatlari bo'lib , bulardan birini ya'ni materiallarni yetkazib berish majburiyatini ko'rib chiqamiz . Buyurtmachi bergan materiallar yoki uskunalardan bajarilayotgan ishlar sifatini yomonlashtirmagan holda foydalanish mumkin emasligi aniqlangan va buyurtmachi ularni almashtirishdan bosh tortgan taqdirda , pudratchi qurilish pudrati shartnomasidan voz kechishga va buyurtmachidan ishning bajarilgan qismiga mutanosib ravishda shartnoma narxini to'lishni talab qilishga haqli. Bundan ko'rinadiki qurilish obekti ko'ngildagidek bo'lishi uchun buyurtmachi ham pudratchi qatorida bir xil majburiyatlarga amal qilishi kerak bo'ladi .

XULOSA: Shartnomada barcha shartlar kelishilib , aniq qilib belgilanishi zarur . Bu holat taraflar o'zaro tuzilgan shartnoma shartlariga qat'iy amal qilishini zaruriyat qilib qo'yadi . Bu esa o'z navbatida , taraflarning qurilish shartnomasi bo'yicha shartnoma intizomiga rioya qilishlikning muhim omili bo'lib hisoblanadi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

- 1.O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi. T;2023
- 2.Fuqarolik kodeksiga sharh. 2-jild.
- 3.Fuqarolik huquqi ikkinchi qism . H.Raxmonqulov va boshqalar . Adolat nashriyoti, 1999 yilB. 220-310.